

చురక

అంటల కోటలతో
సమస్తం గెలుస్తారు
అలా లేకుంటే
అంతర్జాతీయ నిలుస్తారు.

పాఠశాల తప్పులను
వదలలేదు అంటారేది
ఇప్పుడేమి చేస్తున్నారో
ఇదనబట్టి చూసేరేది.

-చేట్టుల నారాయణ్
9440433478

-డా॥ పాలకుర్తి మధుసూదనరావు

-ಬರಹದ ಸಂಖ್ಯೆ: 9440037125

సాగున్నప్పుడు పత్రిక సాహితీకీర్తనం అని
అయిన ప్రశంసించారు. సాహిత్యంకూడా
మన జీవితంలో ఓకటి భాగమనన
దాగుమని వ్యాఖ్యానించారు. సాహితీ
తేజ్ దాగువైరామకృష్ణారావు చూట్టారు
తన... ఎందరో కవులు, కవయిత్రులు,
రచయితలు, రచయిత్రులు తమ తమ
రచనలలో తెలుగు సాహిత్య క్షేత్రాన్ని
నుసరించి వస్తుంది చేశారని అన్నారు.
సాహితీరంగా సంపాదకులు పాఠ్యుని
సుబ్బారావు సభను ప్రారంభిస్తూ నేటి

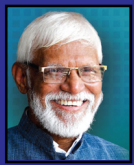
సదానందం. తండ్రి పేరు శివయ్య, తల్లి పేరు కమలమ్మ. తండ్రి వృత్తి వడ్డ పని. వడ్డంగం. ఇప్పుడి భాషలో కార్పొంటర్. శివయ్య, కమలమ్మ దంపతులకు పోగా మిగిలినవాళ్లు సదానందం, లక్ష్మి . లక్ష్మికి వన్నెందేళ్లకే పెళ్లి చేశాడు శివయ్య. పదకొండే తరగతిలో సదానందుకు పెళ్లయింది. సదానందం పన్నెండో తరగతి ఫెయిల్. సదానందంతో పాటు ఫెయిలయిన నారాయణ ఎలక్ట్రీసిటీ డిపార్ట్మెంటలో ఎస్.ఎమ్. ఆర్. గా పని దొరికించుకున్నాడు. ..బుచ్చన్న ఆర్టీసీ లో చేరాడు. ఎతిరాజం సినిమా టాకీస్లో సినిమా అపరేటర్. సత్యనారాయణ సినిమా టాకీస్ ఎదురుగా రోడ్డు మీద చాచు దబ్బా. సుధాకర్ బట్టల పావులో! రాజనారాయ్ బీడీల కంపెనీలో! ఫెయిలయిన వాళ్ళు తలా ఒక పనికి కుదురుకున్నారు తప్పలేదు. పన్నెండో తరగతి పాస్టెన్ క్లందరూ డిగ్రీ లో చేరలేదు. సగం మంది ఏదో పనిలో పడ్డారు. కబేళ్ళర్ టీవర్ ట్రనింగ్లో చేరాడు. రాజిరెడ్డి వ్యవసాయం. లక్ష్మికాంతకు పోస్టాఫీసులో ఉద్యోగం. లక్ష్మీసనయ్య మిలిటరీలో. ముగ్గురు సింగదేశంలో భాగ్గు గిరి కార్మికుల యార్డు. పాసైన వాళ్ళలో కొద్దిమంది డిగ్రీ లో చేరారు. పన్నెండో తరగతి ఫెయిలయిన సదానందుకు మళ్ళీ పరీక్షలు రాయలసీమ పింపలేదు. శివయ్య తనకు తెలిసిన వాళ్లను బతిమి

లాడితేఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. లో ఎస్.ఎమ్. ఆర్. గా తాత్కాలిక పని దొరికింది. ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. అంటే శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్ట్. తొలి రోజుల్లో దీని పేరు పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్. 1978లో దాక్టర్ మర్రి చెన్నారెడ్డి ముఖ్యమంత్రి అయ్యాడు. దీని పేరు శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్ట్ గా మార్చారు. నెహ్రూ ఈ ప్రాజెక్ట్ కు శంకుస్థాపన చేశాడు. ఆ డివెనలతో వేలాది మందికి రకరకాల ఉద్యోగాలు, పనులు దొరికాయి. ఎందరో ఇంజనీర్లయ్యారు. ఎందరో సూపర్వైజర్లయ్యారు. కాంట్రాక్టర్లయ్యారు. కాలువ కింద కొంతమంది భూములు కోట్లయ్యారు. కాలువ వెంబడి కొన్ని రోడ్లు పుట్ట కొచ్చాయి. పాలమూరు లేబర్ పెరిగింది. లక్లూది ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చాయి. గోదావరి కాలువ పొడుగునా ఉన్న గ్రామాల్లో,కిరాణా షాపులు పెరిగాయి. జనరల్ స్టోర్స్ పెరిగాయి. మెట్ పల్లి, కోరుట్ల, జగిత్యాల నీళ్ల కరవు తీరింది. అవి బిజినెస్ సెంటర్లుగా ఎదిగాయి. ట్రాక్టర్ల రాక మొదలైంది. మంగళూరు పెంకుటిళ్లకు బదులు దాశా ఇళ్లు కదుతున్నారు. విద్యాసగర్, కృష్ణానగర్, వాణీనగర్ పెరిగాయి. ధర్మారా క్యాంప్ జగిత్యాలలో కలిసిపోయింది. చెరువులు నిండుతున్నాయి. కాలువలు పారుతున్నాయి. పంటలు పండుతున్నాయి. ఒక కాలువ ధర్మపురి, పెద్దపల్లి, రామగుండు వైపు వెళ్తుంది. ఒక కాలువ కరీంనగర్ వైపు,జగిత్యాల నుండి కరీంనగర్ దాటి, హన్మకొండ మీదుగా, ప్రధాన కాలువ వరంగల్ దాకా సాగింది. దానికి కాకతీయ కాలువ అని పేరు పెట్టారు. కరీంనగర్ దాటగానే శాతవాహన సామ్రాజ్యం పేరు మరిచిపోయాడు. కాకతీయ కాలువ అని పేరు పెట్టుకున్నాడు. చెరువుల్లో, కాలువల్లో ఎన్ని నీళ్లు ఉంటే ఏంటి? భూములు ఉన్నట్లే పంటలు పండాాయి. భూమి లేనట్లే సంగతి ఏంటి? మన నీళ్ల కుండ మన పొలం. ఎన్ని నీళ్లు ఉంటే అంత బళ్ళర్లుం. శివయ్యకు భూమి లేదు . సదానందం చదువు చిన్నది. భూమిలేని సదానందం తాత్కాలిక కూలి అయ్యాడు. అదే సదానందం నుదుటి రాత అయింది. శ్రీరాం సాగర్ కాలువ లాగే సదానందం జీవితం సాగింది. జనాల్లో గోదావరి కాలువ వైతన్యమై పారింది. పాడుబడ్డ భూములు, బంజరు భూములు మనవే అన్నారు. భూస్వాములు గుంజుకున్న భూములు తిరిగి ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేశారు. ఆ వైతన్యం జగిత్యాల జైత్రయాత్రగా ప్రజాప్రవాహమైంది. గోదావరి కాలువ ఎక్కడ తడిపితే,అక్కడ భూమి పచ్చబడింది. గ్రామం ఎర్రబడింది. ప్రజల రక్తంతో ఊళ్లు నెత్తురొచ్చాయి. పచ్చని పొలాల్లో చిన్న రేగింది. కొందరు భూస్వాములు ఊళ్లు విడిచి వెళ్లారు. కొందరు యువకులు ఊళ్లు విడిచి గల్ఫ్ బాట పట్టారు. కొందరు అడవి బాట పట్టారు. చాలా

విచిత్రం. కాలువ వన్నీ ఒకవైపు అభివృద్ధి. మరో వైపు పోరాటాలు, ఉధృతాలు, ఆంక్షలు. శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్ట్ కాలువ ఆఫీసులు జగిత్యాల కేంద్రంగా ఉన్నాయి. సదానందం మొదట వర్క్ ఛార్జ్ ఉద్యోగి. తోటివాళ్లు పరీక్ష రాస్తుంటే తీసు కూడా ఆ ఒక్క ఇంగ్లీష్ పేపర్ రాసి పాసయ్యాడు. పన్నెండో తరగతి కంపార్ట్మెంటాగా పాసయ్యాడు. ఇక ప్రమాదవృత్తు అడ్డంకి తొలగింది. కొన్నేళ్లకు సదానందం వర్క్ ఇన్ స్పెక్టర్ అయ్యాడు. జగిత్యాల నుండి మెట్ పల్లి, కోరుట్ల, మల్లాపూర్, ఇబ్రహీంపట్నం క్యాంపులకు సదానందం ద్యూటీ మీద తిరిగాడు. ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. కాలువ పొడుగునా సదానందం నీడ పడుతుంది. సదానందం భార్య పేరు గోదావరి. పదమూడేళ్ల వయసులో సదానందంతో పెళ్లయింది. పైడిమడుగు గ్రామంలో ఐదో తరగతి దాకా చదువుకుంది. ఆ తర్వాత కులవృత్తి ప్రకారం బీడీలు చుట్టడు. మంచి బీడీలు చదువుతుందని కమలమ్మ మెచ్చి కోడలిగా తెచ్చుకుంది. సదానందుకు ఇద్దరు పిల్లలు. కొడుకు పెద్దవాడు. కొడుకు పేరు దేవేంద్రనాథ్, కూతురు సర్పద. సదానందం మొదటి ఉద్యోగం జగిత్యాల లో. పైడిమడుగు అమ్మమ్మగారింట్లో దేవేంద్ర నాథ్ పుట్టాడు.

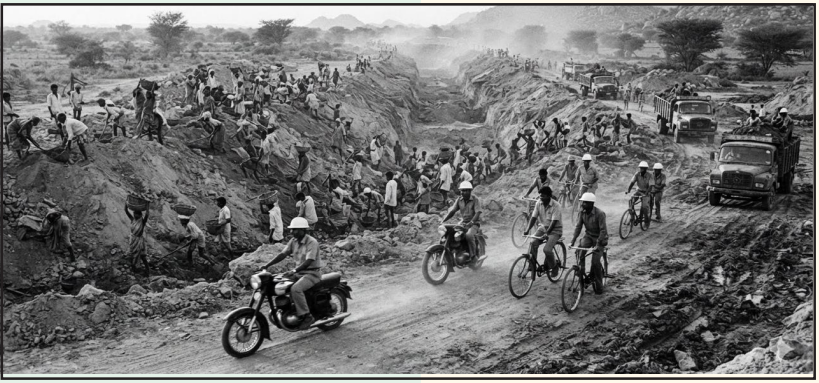
గోదావరి కాలువ.. నాన్న- చెప్పని కథ

- బి.ఎస్.రాములు

సామాజిక తత్వవేత్త టీసీ కమిషన్ తొలి చైర్మన్, తెలంగాణ రాష్ట్రం పిన్: 8331966987

శివయ్యను కూడా క్రమంగా మరిచిపో తున్నారు. సదానందం అప్పు చేసిన విషయం చెల్లకు చెప్పలేదు. శివయ్య పోయినా శివయ్య ఎప్పుడో ఊరి బయట కొన్న ఫ్లాట మిగిలిపోయింది. అమ్మ ఉన్నంత కాలం అమ్మనివ్వలేదు. 242 గజాలు. రెండు గుంటలు. ఊరు పెరిగింది. ధర పెరిగింది. అది అంతేలే డబ్బులు బాగానే వచ్చాయి. అలా అందరూ శివయ్యను గుర్తు చేసుకున్నారు. కాస్త ఆర్థిక బాధలు తీరాయి. సదానందం తన భార్య గోదావరితో పాటు, చెల్లెలు లక్ష్మికి చేతో పట్టుచీర కొన్నాడు. "ఇన్నేళ్లకు ఇప్పుడు పట్టుచీర. ఎందు కండి?" అంటూనే గోదావరి చీరను గుండెకు హత్తుకుంది. "మనకు కాదండి, సర్పద పెళ్లికి దాచు కోండి" అని ఏడ్చింది. సదానందం ఆమె కన్నీళ్లు తుడిచి "సువ్వు నమ్మితేనే సర్పద పెళ్లి" అన్నాడు. లక్ష్మి సంతోషించింది. దేవేంద్రనాథ్ కు స్కూల్ కోనాల్సిన టైంలో కొత్త సైకిల్ కొనిచ్చాడు. లక్ష్మికి డిగ్రీ ఫీజు కట్టాడు. "చదువుకోవే" అన్నాడు. సదానందం బిడ్డ సర్పద మొహం వాడి పోయి ఉంది. సర్పదకు చెవి కమ్ములు చేయించాడు. పెళ్లి కోసమని రెండు తులారా బంగారం కొన్నాడు. "కొన్ని సర్పద పెళ్లికి దాచాను" అని భార్య గోదావరితో గుసగుసగా చెప్పాడు. అది చెప్పిన పడిన సర్పదకు ఆ రోజు సంతోషంతో నిద్ర పట్టలేదు. భూమవు ఇలా మోసం చేస్తాడని కోర లేదు సదానందం. కొడుకుకు యాక్సిడెంట్ అయింది నిజమే. డబ్బు చాలా అవసరం. సదానందం కలిగిపోయాడు. ఎవరికైనా ఆపద, బాధ ఒకటే అనుకు న్నాడు. దాచిన డబ్బులో సగం విత్ డ్రా చేసి ఇవ్వాడు. నెలకిస్తానన్న డబ్బులు ఆరు నెలలైనా రాలేదు. గోదావరి "పద్దండి" అని బతిమాలింది. వినలేదు. తప్పు చేశాననుకున్నాడు సదానందం. సదానందుకు దెబ్బ మీద దెబ్బ. సదానందుకు దెబ్బ మీద దెబ్బ. సెలకు 2,000 చిట్టి. 20 సెలలు. 19వ సెలలో ఎత్తాడు. 40,000 రావాలి. చిట్టివాడు 20,000 ఇచ్చి "మిగతా వచ్చే సెల అన్నా" అన్నాడు. అవచ్చే సెల 8 నెలలైనా రాలేదు. "లాస్ అన్నా" అన్నాడు. ఆఫీసులో ప్రమాదవృత్తు పొదావిడి. ప్రమాదమే కోసం సదానందం తెగ ప్రయత్నం. లింకు దొరికింది. దానితో జీవితం సెటిల్ అవుతుంది అను కున్నాడు సదానందం. పై ఆఫీసర్ మామూళ్లు. ఏదాదిస్పర జీతం ఎంత వస్తుందో అంత మామూలు. "అన్నీ వాళ్ల బొంద మీద పోస్తే ఏదా దంతా ఎట్లా బతుకుతాం" అంది గోదావరి. ఆయనకు ముద్దుదేంతో గానీ సదానం దం దాచిన డబ్బుతో సహా ఖర్చయ్యాయి. గోదావరి "పద్దండి, నిజాయితీగా బతుకుదాం" అంది. కానీ ఆఫీసులో కుర్చీలో దర్జాగా కూర్చునే పోస్తా. చాలా కష్టాలు తీరుతాయి అని సాహసం చేశాడు. కుర్చీ వచ్చింది. కానీ రాత్రి నిద్రలో లంపం ఇచ్చిన చేతులు వాసన వస్తున్నట్లు కలలు వచ్చేవి. గోదావరి మోహం హాస్తి సిగ్గేసింది. రెండేళ్లకు అప్పుల నుండి బతుకు కాస్త తేలికపడింది. చెల్లెలు లక్ష్మి పిల్లలు ఎదుగుతున్నారు. రెండు కుటుంబాలకు ఒకటే జీతం సర్దుకోవాలి. బాప అసధికారికంగా మరో పెళ్లి చేసుకు న్నట్లు తెలిసింది. ఇప్పటి భాషలో సహజీవనం. లిమ్ ఇస్. చెల్లెలు లక్ష్మికి తెలిసిందో లేదో తెలియదు. సదానందం తన నోటితో చెప్పదల చుకోలేదు. లక్ష్మి ప్రైవేటు స్కూల్లో పని వెతుక్కుంది. తండ్రి పోయాం తండ్రిగా అన్నయ్య కదా పెద్ద దిక్కు. పైగా నాన్న సంపాదించిన ఆస్తిలో చెల్లెకు కూడా నాన్నా హక్కు వస్తుంది కదా. ఆ మాట చెల్లె నోటి నుండి అనిపించు కోవడం సదానందుకు ఇష్టం లేదు. పిల్లలకు మేనమామగా ఏ లోటూ లేకుండా చూసుకున్నాడు. తన పిల్లలకు కానీ, చెల్లె పిల్లలకు కొనకుండా ఏ నాడూ లోటు చేయలేదు. నలుగురు తన పిల్లలే అనుకున్నాడు. గోదావరి కూడా అడపడుమను గోరవం గానే చూసింది. సదానందం డైరీలో అప్పుపప్పుడు రాసిన అప్పుల లెక్కలు, కష్టాలు చూస్తుంటే దేవేంద్రనాథ్... "నాన్న అన్నీ బాధ్యతలు, కష్టాలు... ఎట్లా నెట్టుకొచ్చాడో" అనుకున్నాడు. జగిత్యాల క్యాంపులో ఉన్నప్పుడు దేవేంద్ర నాథ్ డిగ్రీ అయింది.

ంటుంది. ఎలాగోలా సైకిల్ కొని ఇచ్చాడు దేవేంద్ర నాథ్. సదానందంకు చాలా సంతోషం కలిగింది. తాను కొడుక్కి సైకిల్ కొనిమ్మన్న నాటి సంఘర్షణ గుర్తుకు వచ్చింది. పరిస్థితి మునుపటి అంత ఆధ్యాత్మంగా లేదు అనుకున్నాడు సదానందం. దేవేంద్రనాథ్ కు పెళ్లి చేయాలి అంది తల్లి గోదావరి. అవును, చేయాలి అన్నాడు సదానందం. "నాన్న ఇదొక్కటి మాత్రం వెంటటే ఒప్పుకున్నాడు" అనుకున్నాడు దేవేంద్రనాథ్. సర్పదకు ముందు చేస్తే మంచిది అని తల్లి మనస్సులో ఆలోచన. "నాకు ఇప్పుడే పెళ్లి వద్దు" అంది సర్పద. "ఉద్యోగం వచ్చేదాకా చేసుకోను" అంది. సదానందం, గోదావరి మంచి సంబంధం చూశారు. దేవేంద్రనాథ్ పెళ్లయిపోయింది. అన్నీ సదానందం లేదనే నిజాన్ని మోస్తూ కోడలుమీద చూసి గోదావరి మురిసిపోయింది. మూడు నెలలకు వాళ్ల సంసారం వేరైపోయింది. కరీంనగర్ కు మకాం మార్చారు. సదానందం అలోగ్గూ బాగుండటంలేదు. గోదావరి ఆలోగ్గూ అంతంతే. మంచిగున్నప్పడే బిడ్డ పెళ్లి చేయాలనుకున్నాడు. సర్పద తనకు మంచి ఉద్యోగం వచ్చాక అని వాయిదా వేసింది. సదానందం రిటైరయ్యాడు. పెన్షన్ డబ్బులు, అవీ ఇవి కలిసి మంచిగానే వచ్చాయి. సర్పద పెళ్లి చేయాలనుకున్నారు. "నేను చేసుకోను" అంది సర్పద.

వాదన పెరిగింది. "శివయ్య తాతకు పదమూడేళ్లకైంది. నానమ్మకు అప్పుడు తొమ్మిదేళ్లు. అమ్మకు నీకు పెళ్లయినప్పుడు అమ్మకు పదహారేళ్లు. అన్నయ్యకు 25 ఏళ్లకు పెళ్లయింది. అయితే ఏమిట? నేను చేసుకోను" అని సర్పద ఎదురు తిరిగింది. "నేను కరీంనగర్ లో ఒక ఫ్లాట్ కొంటాను. సర్పద పెళ్లి అప్పుడు ఆమె వాటా ఇచ్చేస్తాను" అన్నాడు దేవేంద్రనాథ్. తన సొంత భవిష్యత్తు కోసం ఆ పెట్టుబడిని వాడుకోవాలనే స్వార్థంతో. ఇన్ ఓ బాధ. ఇవ్వకపోతే ఓ బాధ. "సర్పద, ఇప్పు" అంది చివరికి గోదావరి. ఆ నెపంతోనైనా కొడుకు తమకు దగ్గరగా ఉంటాడనే ఆశతో. దేవేంద్రనాథ్ కరీంనగర్ లో పెద్ద ఇల్లు కట్టుకున్నాడు. సదానందం, గోదావరి ఆ ఇల్లు చూసి మురిసిపోయారు. కానీ ఆ ఇల్లే తమ మధ్య మానసిక దూరాన్ని పెంచుతుందని వారు ఊహించ లేదు. దేవేంద్రనాథ్ దంపతులు అమ్మానాన్నలకు, మేనత్త లక్ష్మికి, వాళ్ల పిల్లలకు, సర్పదకు అంతటికి కొత్త ఇల్లులు పెట్టారు. పాదాలకు ముక్కి దివెనలు తీసుకున్నారు. కానీ ఆ తర్వాత, తన సొంత పట్టు జీవి తండ్రి, చోదాలో మునిగిపోయిన దేవేంద్ర "నాథ్... కుటుంబ బాధ్యతలను వినస్థిరంగా క్రమంగా జగిత్యాలకు రావడం పూర్తిగా మానేశాడు. సదానందుకు నెలనెలా పెన్షన్ వస్తున్నది. సర్పద హైదరాబాద్ లో తన ఖర్చుల మేరకు సంపాదించుకుంటున్నది. లక్ష్మి ప్రైవేటు కాలేజీలో లెక్చరర్ గా పని చేస్తున్నది. ఇంట్లో ఇద్దరు మిగిలారు. సదానందం, గోదావరి. అమ్మదమ్మడు సర్పద ఫోన్ చేస్తుంది. దేవేంద్రనాథ్ అదీ లేదు. "ధర్మిలో ఐ.ఎ.ఎస్. కోచింగ్ పోతా" అంది సర్పద. "మంచిది. పో నద్రూ" అన్నారు.డబ్బులు అడిగింది సర్పద. "లేవు" అన్నాడు సదానందం. "నా పెళ్లి డబ్బులు, నీ పెన్షన్ డబ్బులు ఇవ్వు" నిలదీసింది సర్పద. "అవన్నీ వాడు తన కొత్త ఇంటి కోసం పట్టుకుపోయాడు. అన్నను అడుగు పో" అన్నాడు సదానం దం. "నాకు సగం డబ్బులు రావాలి. నన్ను అడిగి ఇచ్చావా? సువ్వే అడిగి ఇవ్వు" సర్పద లొల్లి. సదానందుకు ఛాతీ నొప్పి. దేవేంద్రనాథ్ కు గోదావరి ఫోన్ చేసింది. "నేను ఈ ఇంటి కోసం చేసిన బ్యాంకు అప్పు క్షిల్లు కడుతున్నాను. ఇప్పుడు మాకే బతకడం కష్టంగా ఉంది" అన్నాడు . గోదావరికి దుఃఖం వచ్చింది. కొడుకు ఇంత కలిసంగా మాట్లాడాడని గోదావరి సదానందానికి చెప్పలేదు. "సర్! నాకు పెళ్లి చేయండి. డిల్లీకి పోను" అంది సర్పద. సదానందం గుండెల్లో రాయి పడింది. మూడో రోజు ఆకస్మాత్తుగా పడిపోయాడు సదానందం. కార్మియాక్ ఆరెస్టు అన్నారు. దేవేంద్రనాథ్ భార్య తనూజతో సహా వచ్చాడు. లక్ష్మి బాగా ఏడ్చింది. గోదావరి పరిస్థితి చెప్పే నీ లేదు. సదానందం అంతర్మితియలు ముగిశాయి. అన్నింటినీ సదానందం చెల్లెలు లక్ష్మి చూసుకుంది. ఇంట్లో పాత కుర్చీలో సదానందం ఫోలో ముందు నూనె దీపం వెలుగుతున్నది.

జనం ఒక్కొక్కరుగా వలకరింపులు ముగించుకుని వెళ్లిపోతున్నారు. కర్మకాండలు అయిపోయాయి. అమ్మకు గాజులు, బొట్టు తీసేయబోతే సర్పద అడ్డుకుంది. ఆ పాత ఇల్లు ఒక పెద్ద నిశ్చల్ల సముద్రంలా మారిపోయింది. ఇన్నాళ్లూ నాన్న శ్వాసతో, ఆయన దగ్గతో, సదానందం సడకతో జీవకళ ఉట్టిపడిన ఆ ఇంట్లో ఇప్పుడు కేవలం శూన్యం మాత్రమే తాండవిస్తోంది. అరుగు మీద సదానందం కూర్చునే పాత ఈజ్ వైర్ ఖాళీగా పడి ఉంది. దాని పక్కనే నాన్న వాడే కర్ర గోడకు అనుకుని ఒంటరిగా నిలబడింది. ఇంటి ముందరి వేపచెట్టు గుండా వీస్తున్న గాలి కూడా ఏదో శోకాన్ని మోసాకొస్తున్నట్లుగా మూలుగుతోంది. పొయ్యి వెలగని ఆ వంటగది, దిక్కులు చూస్తున్న గోడలు... అన్నీ సదానందం లేదనే నిజాన్ని మోస్తూ ఘనీభవించిపోయాయి. గోదావరి ఒక మూల కూర్చుని, శూన్యంలోకి చూస్తూ కన్నీరుమున్నీరుగా ఏడుస్తోంది. అవిడ కళ్లలో భద్రమ కోల్పోయిన దుఃఖం కంటే, ఆయన బతికున్నప్పుడు తాము అందించ లేకపోయిన సంతోషాల గురించిన గుబులే ఎక్కువగా కనిపిస్తోంది. సర్పద అమ్మను ఓదూరస్తూ నిశ్శబ్దంగా కన్నీళ్లు పెట్టుకుంటోంది. దేవేంద్రనాథ్ మనసులో ఏదో తెలియని అశాంతి, తప్పు చేశాననే భావం అతడిని లోలోపల

తొలిచేస్తున్నాయి. ఆ ఇంట్లోని ప్రతి వస్తువూ తనను నిలదీస్తున్నట్లుగా అనిపించింది. భరించలేనంత ఊహించనట్లుగా అనిపించడంతో. ఆ వాతావరణం నుండి తప్పించు కోవడానికన్నట్లు దేవేంద్రనాథ్ వదివడిగా లోపలి గదిలోకి వెళ్లాడు. అక్కడ మూలలో ఉన్న నాన్న పాత పెట్టెను తెరిచాడు. అందులో నాన్న రాసుకున్న పాత డైరీ దొరికింది. దేవేంద్రనాథ్ దాన్ని చదవడం మొదలుపెట్టాడు. అందులో ఒకచోట నాన్న రాసుకున్న వాక్యాలు: "ఈరోజు దేవేందర్ సైకిల్ కొనివ్వలేదని నన్ను చేతకాని వాడన్నాడు. వాడు అన్న మాట నిజమనేమో. పిల్లలు అడిగింది కూడా కొనివ్వ లేని ఈ బతుకు ఎందుకు? రాత్రంతా నిద్రపట్టలేదు. ఎలాగైనా అప్పు చేసి వచ్చే వారం వాడికి సైకిల్ కొనివ్వాలి. గోదావరి, నన్ను క్షమించు." "ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి కాలువ హన్మకొండ, భీమారం దాకా సాగిపోయింది. ఎన్నో ఊళ్లు పచ్చని పైర్లతో కళకళలాడుతున్నాయి. తన బతుకు మాత్రం ఆగిపోయింది. కాలువతో ఎందరో కాంట్రాక్టర్లయ్యారు. బిజినెస్ కోటిశత్రులయ్యారు. ప్రభుత్వ ఖజానా గోదావరి కాలువలా ప్రవహించింది. పచ్చని పంటలతో రైతులు ధనికులయ్యారు. భూమి లేని కూలీలు ఉద్యమబాట పట్టారు. ఇందులో తాను ఏమీ చేయలేకపోయాడు. వేలాదిమంది గల్ఫ్ కు పోతూనే ఉన్నారు. ఈ అభివృద్ధి వాళ్లకు ఏమిచ్చింది. ఆడవిలో అన్నలు ఎక్కడున్నారో తెలియదు. ఏమైపోయాలో తెలియదు. తాను ఇప్పటి చూడటానికే బతికున్నట్లా?" ఇది నాన్న చెప్పని కథ అనుకున్నాడు దేవేంద్రనాథ్. దేవేంద్రనాథ్ డైరీ తిప్పాడు. ఓ చోట చూపు ఆగింది. "వాడు ఇంత మోసం చేస్తాడనుకోలేదు. పెన్షన్ డబ్బులతో పాటు సర్పద పెళ్లి కోసం కూడబెట్టిన డబ్బులు, బంగారం అన్నీ పట్టుకుపోయాడు. ఇప్పుడదని అడ్డుకుంది గోదావరి. రంధితో గోదావరి రెండు రోజులు అన్నం ముట్టలేదు." ఆ వాక్యాలు చదవగానే దేవేంద్రనాథ్ గుండె ఆగినంత పన్నెంది. చిన్నప్పుడు తను అన్న కలిసమైన మాటలు గుర్తొచ్చి కళ్లలో నీళ్లు తిరిగాయి. డైరీలోని ఆ నిశ్చల్ల అక్షరాలు అతని స్వార్థానికి అడ్డం పట్టాయి. తాను తన కరీంనగర్ భవంతిని నాన్న జీవితకాలపు సంపాదనపై, చెల్లెలి భవిష్యత్తుపై కట్టుకున్నానని, తీరా నాన్న కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు బ్యాంకు కన్నీల నేపంతో మోహం చాటేశాడు. దేవేంద్రనాథ్ కు నాన్న తన వల్లే పని పోయాడా? అనువాసం వచ్చింది. తీరని పశ్చాత్తాపం కలిగింది. డైరీని గుండెలకు హత్తుకుని దేవేంద్రనాథ్ పెట్టిగా ఏడ్చాడు. ఏడ్చు విని తల్లి గోదావరి దగ్గరకు వచ్చింది. "ఇప్పుడు ఏడ్చి ఏం లాభం రా... బతికున్నప్పుడు నాన్న కష్టాన్ని, ప్రేమను మనం ఎవ్వరం సరిగ్గా చదవలేదు. ఇప్పుడు ఆ డైరీ చదివితే ఏం లాభం?" అంది గోదావరి. "నాన్నలాంటి అన్న పోయాడు" అని జనం పచ్చినప్పుడల్లా లక్ష్మి కన్నీరు తుడుచు కంటలోంది. గుడిలో నిద్రలు హార్చయ్యాయి. సర్పద అమ్మ చేతులు పట్టుకుంది. సర్పదలో ఏదో తెగువ ప్రవేశించింది. "పదమూ... మనం హైదరాబాద్ వెళ్లాం. నాన్న నీకోసం పెన్షన్ పదిలి వెళ్లాడు, నేనున్నాను తోడుగా"అంటూ అమ్మను తీసుకొని బయలుదేరింది. దేవేంద్రనాథ్ పశ్చాత్తాపంతో, ఒంటరిగా ఆ పాత ఇంట్లోనే నిలబడిపోయాడు. x x x ఆరేడు నెలలకు దేవేంద్రనాథ్ కరీంనగర్ లోని తన ఇంటిని తాకట్టు పెట్టి అదనపు బ్యాంకు అప్పు తీసుకున్నాడు. నాన్న పెన్షన్ డబ్బు, సర్పద పెళ్లి డబ్బు మొత్తాన్నిపూర్తిగా సర్పద పేరు మీద బ్యాంకులో ఫిక్స్ డిపాజిట్ చేశాడు. "నాన్నా, లేద్రింది. కానీ ఇచ్చేస్తాను" అని ఫోటోకు దండం పెట్టాడు. x. x. x "సదానందం, అక్కడి పేరు శివయ్య. శివయ్య కుల వృత్తి జీవితం ముగిసింది. సదానందం ప్రభుత్వ ఉద్యోగ జీవితం ముగిసింది... దేవేంద్రనాథ్ కు పూర్తి స్థాయి ఉద్యోగం రాలేదు. సదానందం డైరీలో రాసుకున్న ఎన్నో ముప్పట్లు దేవేంద్రనాథ్ మనసునను జీవితాంతం తొలిస్తూనే ఉంటుంది. గోదావరి ఇప్పుడు హైదరాబాద్ లో సర్పదతో ఉంది. గోదావరి కళ్ళు కాలువలా - ఎండిపోకుండా అందరికీ సంతాపం పారుతూనే ఉన్నాయి. గోదావరి కాలువ పోచంపాడు శ్రీరాం సాగర్ గా పేరు మార్చుకుంది. ఓ కాలువ మానేడు ద్వారాలో కలిసిపోయింది. అక్కడి నుండి కాకతీయ కెనాల్ గా పేరు మార్చుకుంది. పేరు ఏదైతేనేం, గోదావరి కాలువ ప్రవహిస్తూనే ఉంది. శివయ్య కొడుకు సదానందం. సదానందం చెల్లెలు లక్ష్మి. లక్ష్మి కొడుకు శ్యామంబర్. సదానందం కొడుకు దేవేంద్రనాథ్. పేరు మార్చుకుంది. జీవితం అలానే కొనసాగుతుంది తరతరాలాగా!"

కవిత్వార్చన
అడ్మిన్: డా||రాధాకృష్ణమ
ఫోన్: 998992 41319
“కుసుమ ధర్మస్థ కళా పీఠం”
సంస్థ ప్రతిరోజు కవిత్వ రచన చేయిస్తుంది.
అందులో ముఖ్యమైన కొన్ని కవితలను నేటినిజం పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా అందిస్తున్నాం..

భారీ మూల్యం

ప్రకృతి తల్లి ఓర్పుకు కూడా ఒక హద్దంటూ ఉంటుంది. మనషి స్వార్థపు అడుగులతో ఆ హద్దును దాటిస్తే?.. నదులు నిశ్శబ్దం వీడి తమ బాధను చెబుతున్నాయి. కొండలు కన్నీరు కార్చి అడవులు ఆవేదన పడుతున్నాయి. చెట్లను సరికిన చేతులతో నీడ కోసం వెతుకులాడుతున్నారు. చేజేతులా చేతులు కాల్చుకొని పట్టుకోడానికి ఆకులు లేక అల్లాడిపోతున్నాడు. భూమిని గాయపరిచిన మనషి బతుకు కోసం పోరాటం చేస్తున్నాడు. గాలి కలుషితమై శ్వాసని ప్రశ్నగా మారింది. నీరు విషమై జీవమే సంతకమయింది. ఇప్పుడు ఇకన్నా కళ్ళు తెరిచి యుద్ధప్రాతిపదికన మొక్కులు విరిచిగా నాటాలి. ప్లాస్టిక్ ని తహతహంబ్రంగా కాదు సంపూర్ణంగా నిషేధించాలి. ప్రకృతి ని రక్షిస్తాం అనే నినాదం మంత్రంలా పఠించాలి. ప్రకృతి ముద్దు ప్లాస్టిక్ వద్దు తారకమంత్రమై నిసదించాలి

-ఎ. విక్టోరియా రాణి
7660995779

మనం కవులం

కత్తి కంటే కలం గొప్పది నానడి కరవాలం చేయి గాయం మాన్పును కాలం కలం వెలుగులు మిగులును కలకాలం రవి గాంచని చోటా కవి గాంచును అక్షరాలనే ఆయుధాలుగా ఏరికార్చి అంబులపొదిలో అస్త్రతస్త్రాలుగా పేర్చి పదాలనే పటానులుగా పేర్చి చేయాలి అక్షర సమరం అభ్యుదయ భావాలతో ఆదర్శ సమసమాజ స్థాపనకై అంతర్గత జ్యోతిని వెలిగించాలి సమాజపు చీకటిని పారద్రోలే కరదీపికలం మనం అక్షరజ్యోతితో అఖండ వెలుగులు చిమ్మే తారజువ్వలం సకల జనుల సక్షేమానికై చేయవలెను మనం మార్గదర్శకం ప్రజాహితేమే మన ప్రధమ కర్తవ్యం సకల జీవదాసులలో అగ్రజులం సర్వేశ్వరుడి ఉత్తమ సృష్టి మనుజులం సమస్తజనుల దిశ దశలను మార్చే మనం కవులం

-సయ్యద్ అబ్దుల్ సజీద్
చరవాణి 8897811024

మత్తును తరిమేద్దాం

సరదాగా స్నేహితులతో మొదలై అలవాటుగా మారి వ్యసనమై అంటుతుంది. ఒక్క గుల్ల చేస్తే అర్థికంగాఅవస్థలుపెడుతూ సమాజంతో చీకాట్టిస్తుంది. కుటుంబాన కలహాలు రేపి బజారున పడేస్తుంది చిట్లు చేసి. మంచితనాన్ని మంట కలిపేస్తూ జీవశ్రమలా చేసేస్తుంది మత్తు భార్యబిడ్డలకు బాధలు మిగులుస్తూ అనుక్షణం అవమానాలు పాలుచేస్తుంది. ప్రేమలు బంధాలను బీటలు వార్చి బాధలతో బంధిఖాన చేస్తుంది. ఇన్ని అనర్థాలకు హేతువైన మత్తు మహమ్మారిని పీక సుఖమితే. అందరికీ ఆనందం కుటుంబాన వసంతం భార్య పిల్లల సవ్వలు సందడి. అందుకే!మత్తుకు దూరంగా ఉండి మంచి మనషిగా వెలుగుదాం.

-మాదాసు లక్ష్మీ నారాయణ
+91 99497 07512

ఎక్కడ నీతి

నిరంతరం మాటలు యుద్ధాలు తిట్లు పూణాలు బూతుల రాధాంతాలు శాంతి సందేశాలు మాయం. తెల్లారితే చాలు ఒకరి పై ఒకరు తిట్లుకోవడాలు మాటల బాణాలు విసురుకోవడాలు ఎక్కడ ఉంది నీతి అంతటా అవిగతే... ఎవరు మంచి వాళ్ళు అందరూ దొంగలే... ఓటర్లు దొంగలే పాలకులు దొంగలే... ఇది ప్రజాస్వామ్యమూ అని విస్మయం... నిరంకుశమైన బాగుండునని పిస్తోంది.. గెలవక ముందు తీయని మాటలు గెలిచాక అవ్వన్నీ నీడీ మూటలు.. డిటేట్ లు తిట్ల పూణాలు... శాంతి సందేశాలు మాయమై ఆశాంతి యుద్ధాలు మొదలయ్యాయి.... దేశాల మధ్య గోడవలే గుళ్ళలో బళ్ళ లో అంతటా రాజకీయాలే రాక్షస త్యాగే చేయరా ఏం చేయలేని పరిస్థితి ఎవరికి వారే రాజులు అనే అపొహారం

-వజ్రల రమాదేవి
+91 90322 24588

జీవనశైలి

గడియారంతో పోటీపడి చేసే ఉరుకుల పరుగుల జీవనవయస్సులో మానసిక ఒత్తిడి చూపిస్తోంది మనసుపై శరీరంపై తీవ్ర ప్రభావం. ఇంటాబయట తీరకలేని పనులతో అలసట విశ్రాంతి లేకపోవటం నిద్ర పట్టకపోవడం చిరకాల పరాకాష్ఠ ప్రతిఒక్కరి జీవిత గమనంలో వ్యక్తగత సమస్యలతో ఆరాటంతో పోరాటం ప్రణాళికాబద్ధంగా జీవనశైలి మార్పుకోవడం సరైన ఎంతో అత్యవసరం. సమతుల్య ఆహారం పోషకవిలువల పండ్లరసాలు తీసుకుంటూ ఆలోచనలు మరిచి ప్రశాంతంగా ఎనిమిది గంటలు నిద్రించాలి. నిత్యం వ్యాయామం యోగా చేయడంవల్ల చేకూరును మానసికప్రశాంతత రక్త సరఫరా మెరుగు పడి పొందుదురు సుమా స్వస్థత.

-సిరిపురం వాణిశ్రీ
+91 93920 23988

ఇనాక్ రచనల్లో పరిశోధనాత్మక సమాచారం

కళా సుబారావు కళాసాగర

‘సాహిత్యం నూతన దర్పణం’ పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న ఆచార్య డి. గౌరీశంకర్, సుజాత, శ్రీనివాస్, కొలకలూరి ఇనాక్, కళా జనార్దనమూర్తి, రత్నమాల

హైదరాబాద్, జూలై 8: ఇనాక్ రచనల్లో పరిశోధనకు తగినంత సమాచారం లభిస్తుందని రాష్ట్ర సమాచార హక్కు చట్టం కమిషనర్ పీవీ శ్రీనివాస్ అన్నారు.త్యాగరాయ గానసభ ఆధ్వర్యంలో భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సౌజన్యంతో జరుగుతున్న ప్రముఖ సాహితీవేత్త ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్ సాహితీ సప్తాహంలో భాగంగా సోమవారం వేమూరి కమలాకర్ సుజాత రచించిన ‘సాహిత్యం నూతన దర్పణం’ గ్రంథాన్ని ఆయన ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా సాహితీవేత్త కృష్ణారెడ్డి మాట్లాడుతూ ఇనాక్ సాహిత్యంపై సుజాత కొత్త అంశాలు సృజించారన్నారు. గానసభ అధ్యక్షుడు కళాజనార్దన మూర్తి అధ్యక్షత వహించిన కార్యక్రమంలో తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం పూర్వ రిజిస్ట్రార్ డి. గౌరీశంకర్ పాల్గొన్నారు. కార్యక్రమానికి తొలుత రత్నమాల బృందం సంగీత గానగోష్ఠి జరిగింది.

పాఠం

ఎ లక్ష్యమూ నిర్దేశంపడ బడకన్నా ఎప్పుడూ ఒకటే తిరుగుడు వేసట! అక్కడనుంచే సీమా అరక్షణం విశ్రాంతి కావాలన్నా ఆగనివ్వని పరుగుల తిప్పట! ఎవరితోనో అకావళ కొట్లాట ఎందుకెవరితోనో ప్రేమ సయ్యాట యిది ఎందుకో ఆలోచించనివ్వని నిరంతర జలకలాట! గాలి అహారాల సమాతల్యత తప్పినా తెలియని వ్యాధిదే తాటాలున సోకినా

మనం కవులం

కరవాలం చేయి గాయం మాన్పును కాలం కలం వెలుగులు మిగులును కలకాలం రవి గాంచని చోటా కవి గాంచును అక్షరాలనే ఆయుధాలుగా ఏరికార్చి అంబులపొదిలో అస్త్రతస్త్రాలుగా పేర్చి పదాలనే పటానులుగా పేర్చి చేయాలి అక్షర సమరం అభ్యుదయ భావాలతో ఆదర్శ సమసమాజ స్థాపనకై అంతర్గత జ్యోతిని వెలిగించాలి సమాజపు చీకటిని పారద్రోలే కరదీపికలం మనం అక్షరజ్యోతితో అఖండ వెలుగులు చిమ్మే తారజువ్వలం సకల జనుల సక్షేమానికై చేయవలెను మనం మార్గదర్శకం ప్రజాహితేమే మన ప్రధమ కర్తవ్యం సకల జీవదాసులలో అగ్రజులం సర్వేశ్వరుడి ఉత్తమ సృష్టి మనుజులం సమస్తజనుల దిశ దశలను మార్చే మనం కవులం

-సయ్యద్ అబ్దుల్ సజీద్
చరవాణి 8897811024

మత్తును తరిమేద్దాం

సరదాగా స్నేహితులతో మొదలై అలవాటుగా మారి వ్యసనమై అంటుతుంది. ఒక్క గుల్ల చేస్తే అర్థికంగాఅవస్థలుపెడుతూ సమాజంతో చీకాట్టిస్తుంది. కుటుంబాన కలహాలు రేపి బజారున పడేస్తుంది చిట్లు చేసి. మంచితనాన్ని మంట కలిపేస్తూ జీవశ్రమలా చేసేస్తుంది మత్తు భార్యబిడ్డలకు బాధలు మిగులుస్తూ అనుక్షణం అవమానాలు పాలుచేస్తుంది. ప్రేమలు బంధాలను బీటలు వార్చి బాధలతో బంధిఖాన చేస్తుంది. ఇన్ని అనర్థాలకు హేతువైన మత్తు మహమ్మారిని పీక సుఖమితే. అందరికీ ఆనందం కుటుంబాన వసంతం భార్య పిల్లల సవ్వలు సందడి. అందుకే!మత్తుకు దూరంగా ఉండి మంచి మనషిగా వెలుగుదాం.

-మాదాసు లక్ష్మీ నారాయణ
+91 99497 07512

తాత్విక మార్గంలో ‘జీవాత్మత శతకం’

జీవాత్మత శతకము

ప్రతులు: 5-6, డి.సి. బాలరహ్మత్ ఎదురుగా, మల్లికార్జున స్తగ్, అలియాబాద్-షామిల్(మం) రంగారెడ్డి జిల్లా.

విషయాలను వివరించిన తీరు ప్రశంసనీయం. అయితే పంగరి వారి శతక పద్యాలలో ఎన్నో లాఠికమైన జీవన విధానం లే ఎలా మనులు కోవాలో చెప్పిన విధానం బాగుంది. ఇంద్రియ లోలుడు గాకుండా బంధాల్లో చిక్కుకుండా బ్రతికేటి సరుదు పరమాన్నతమును పొందుననీ, పరమేశుని చేరడానికి అరవి ద్యూలను అణచవలయుననీ, తాపత్రయముల చేత ఆపహాస్యము పాలు కాపడవ్వారు. ముక్తికి తోవ భక్తియనీ, శక్తియుక్తులన్నీ క్షణ భంగురములనీ స్పష్టం చేశారు. ఒక్కడే ఆ పరబ్రహ్మము, ఒక్కడే వైకుంఠవతి, ఒక్కడే శివుడునీ, ఒక్కడే బ్రహ్మం బంతట అంటూ పరబ్రహ్మ స్వరూపాన్ని మనకు గొప్పగా చెప్పారు. ఈ దేహమే దేహలయము, దేహమున జీవుడందియే సోహందిని నడుచుచుండే అంటూ రాసిన పంక్తులు జీవన సత్యాలు. ముక్తిని పొందాలనే యుక్తులతో పనిలేదు యోగ్యత చాలుంటారు. శక్తి లేకున్నా కేవలం భక్తి కలిగి వుంటే చాలును అన్నారు. దానధర్మము జేయక దీనుల రక్షింపలేక దీవెనలే కన్నీ, మేఘని పూజలు జేయక, మానవుడు ఉండి ఏమి వలము ఈ మహిలో అన్న మాటల్లో అద్భుతమైన ఒక సందేశం వుంది. కోపం దుర్బలమనీ, కోపం మనిషికి శాపం అనీ, కోపం వెన్నంటి వుంటే క్రూరమేంటారు. కోపం పాపం బెరుగుడు, పాపులను పేను పొందుచు, అపదలో చిక్కు కుంటారని వారించ్చారు. పాపపు పనులను చేస్తూ, పాపకర్మలు అంటే, తాపములు భరించేం దుకు మరల పట్టురాదంటారు. పాపకర్మలు జీవుని విడువవు అన్న గొప్ప సందేశాన్ని అందించారు. ఎన్నో మంచి విషయాలు ఈ శతకం నిండా నిండుగా వున్నాయి. జీవులకు ఏదో తమ వంతు మంచి చేయాలన్నదే వీరి ధ్యేయంగా కనపడుతోంది. వీరు అన్నట్లు ఆయుర్వేద విద్యలో, చికిత్సలో అనేక మెలకువలు తెల్పినారు. ఆధ్యాత్మిక తాత్విక మార్గంలో ఇప్పటికీ ఈ విధంగా సాహిత్య జగతిలో తమ వంతు విశేష కృషి చేస్తున్నారు. డా||వి. శ్రీవేణి సందాకత్తులలో వెలువడిన ఈ శతకం అట్లు మీద బొమ్మ కూడా ఒక కొత్త కోణాన్ని అవిష్కరించింది.

- డా|| పులివెత్తి కృష్ణమూర్తి
ఫోన్: 9949092761

తోడేలు గర్వం
(కథ)

సుందరవనం అనే అడవిలో ఒక తోడేలు ఉండేది. దానికి గర్వం ఎక్కువ. ఏదైనా మిగతా జంతువులను మెచ్చుకుంటుంటే దానికి ఉక్రోశం వచ్చేది. అన్నీ జంతువులు తననే పాగలాని దాని ఆశ అది ఒకసారి ఆహారం కొరకు బయలుదేరింది. అక్కడ చెట్టు పైన ఉన్న ఒక ఉదుత దానిని చూసి దానితో “మన మృగరాజు సింహం పరాక్రమం ముందు అన్నీ దిగదుడుపే” అని అంది. అది విన్న తోడేలు “ఆ...ఏముంది దాని గొప్పతనం...నీవు చిన్న ప్రాణివి. నీకు తెలియదు. అది క్రూరమృగమే! నేను క్రూరమృగాన్నే!” అని అంది. అది తర్వాత మరెక్కో దూరం వెళ్ళగానే దానికి ఒక చెట్టు పైన కొత్తి కనిపించింది. అది తోడేలును చూసి దానితో “తోడేలా! మన మృగరాజు సింహం ముందు ఇతర క్రూరమృగాల పరాక్రమం ఎందుకు పనికిరాదు “అని అంది. అది విన్న తోడేలు ఆ సింహం పై ఆనూయతో “ఓ కోటి! నీకు తెలియదు. ఆ సింహం నాకు ఎదురుపడనీ. దాని సంగతి చెబుతా “అని అంది. ఆ కోటి దాని మాటలను విని నవ్వుకుంది. తర్వాత దానికి ఒక ఏనుగు ఎదురైంది. అది ఏనుగుతో “ఓ ఏనుగు మామో! నేను గొర్రెపిల్లను అపహరించాను పట్టుకుంటా నని నీకు తెలుసు. నేను సింహం సమానమే కదా!”అని అంది. దాని మాటలకు ఏనుగు నవ్వు ఊరుకుంది.ఇంతలో గ్రామం నుండి తప్పిపోయి వచ్చిన ఒక గొర్రెపిల్ల ఆ తోడేలుకు కనిపించింది. అది వెంటనే ఆ గొర్రె పిల్లను పట్టుకుంది. ఆ తోడేలు మరెక్కోచెం ముందరికి వెళ్ళగానే మృగరాజు సింహం ఒక జింక పిల్లను నోట కరుచుకొని దానికి దూరంగా కనిపించింది.అది గొర్రెపిల్లను గట్టిగా పట్టుకొని నెమొదగి ముందుకు వెళ్ళతూ ఎలుగు బండితో “ఓ ఎలుగు మామో! ఆ సింహం జింకపిల్లను నోట కరిచి పట్టుకుంటే నేను కూడా గొర్రె పిల్లను నోట కరిచి పట్టుకున్నాను.

-సంగనభట్ల చిన్న రామకృష్ణయ్య
9908554535

మేధుల్-మల్లాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమాహం
అడ్మిన్ & విశాంశ కవిత్వ నిర్వహణ:
-డా||రామారావు సూర్యప్రకాశరావు, 9441046839

రసం లేని పాకం

వివేక వివక్షణలు నియంత్రిత నరదా పందగ లేకుంటే వ్యర్థ వ్యయాల దండగ. మనసుకి ఉల్లాసానిచ్చేది తనువుని విలాసాల నింపేది అలుసు అలుపుల మిశ్రమం మిగుల్పు చివరకు శూన్యం మనస్సును నింపేది. సరదా అనే విడిది. సరదా లేని జీవితం రసం లేని పాకం స్వరం లేని గాత్రం ప్రకాశం లేని విలుతురు.

-రాజు

నిరదాకు వెలతారు విశాకర్షకు

ఆ విశాకర్ష పుట్టిస్తాయి భలేగా పుకార్లను సరదాకు సినిమాకు వెళ్ళాకారు సినిమాకు తాగుతారు మరదాకు ముచ్చట్లు పెడతారు చాడీలు చెప్పారు వ్యంగ్యాస్త్రాలు సందిస్తారు సరదా అంటే గమ్యంలేని రహదారి ఎటువైపు వెళ్ళుందో తెలియదెవరిచే చిన్నా పెద్దలనే భేదముండదు వావి పరుసలకు చోటుండదు కులమతాలకు అడ్డుండదు అంతరాలకు హద్దుండదు కొందరికి అసందానందిస్తే మరికొందరికి విషాదం సరదా ఎవరికి దురద పెట్టించరాదు సరదా సరదా సిగరెట్టు తాగని వానికి సైతం

కాలక్షేపం

చేస్తుంది చేటు సరదా చేసేది మాటైనా పాటైనా ఎదుటివారికి ఇబ్బంది కారదు మనస్సు నొప్పించరాదు లోక హితాన్ని కాలారాయరారు ఎదుటివారికి ఇబ్బంది రాకుండా సరదాకు పరదా తగించాలి అందరి మనస్సులకు ఉల్లాసాన్ని కల్పించాలి లోక కళ్యాణానికి వేదిక కావాలి ఆనందాల హరివిల్లుగా ఉండాలి.

-గుండం మోహన్ రెడ్డి

సరదాకు వేయకు పరదా

సంబరాల అంబరాన్ని సంతోషం తాకుతున్న పున్నా మరపింపచేసే ఇష్టమైన మలాం. గడిచిన క్షణాలు గడిచిన దినాలు. నాడు నేడు ఏనాడు పిట్టలా స్వేచ్ఛగా ఎగిరి గంతులేస్తూ ఆరోగ్య సంజీవని

అలసటకు ఓదార్పు

టెన్షన్లు అటవిదుపు సరదా సరదా జోక్స్ నవ్వల హరివిల్లి అందిస్తాయి తనువూ మనసుకు ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యంగా.. సరదా సరదా పండుగలు నింపుతాయి అందరిలో సరదా మనసంతా ఖుషీ ఖుషీగా ఆత్మీయసదాగాల సందళ్ళతో. కల్లాకపటం లేని పిల్లల మాటల్లో అటల కేలి రంగేలి సరదా కవ్వంతల నవ్వింతలతో ఉల్లాసోల్లాసాల జాతరతో మనసంతా రాగం తియ్యగా పాలల పల్లకిలో ఊరేగుతూ పరవశ మాధుర్యం పొందే సరదా. రోటీన్ లైఫ్ బిజీ బిజీ

సంతోషమే సగం బలం!

సరదా ఓ పరదా లేని సందడి! సందడిగా ఉంటే అదో సంతోషం! సంతోషమే సగం బలం కదా! నేనైతే నవ్వుతూ ఉంటానుగా! నవ్వి నావ చేసు పందగా? సరదా ఓ కిక్కిచ్చే టానిక్! సరదాగా లేనోట్టి సంతకి తోలు! సరదాగా చెప్పి కబుర్లు సరదాగా పాడే పాటలు సరదాగా ఆడే అటలు తెస్తాయి సీలో ఉల్లాసం! సరదాకి సిగరెట్ తాగినా సరదాగా సిగ్గులు దిగినా సరదాకి ఈత కొట్టినా సరదాకి తగవులు పెట్టినా సరదాగా ఊరికే తిట్టినా సరదాగా ఊరికే తిట్టినా రాదా పోరా అని కసిరినా మీ ఉల్లాసాలకు భంగం కదా! ప్రాణాలకు ముప్పుస్తుందిగా! నన్నంటుకోకు నామాల కోతి... కేరింతలతో ఆడుతుంటే చెప్పలేని ఆనందం బహుధా స్వరణీయం. బడిలో రాదా పోరాలో రాజుకునే కోపాల్తో అంతలోనే రాజీలతో ఆ తర్వాత అదే సరదాగా

-కోలా నవ్వనారాయణ

బలం-లాభం

సరదాలు లేని బతుకు చక్కెర లేని కాఫీ.. రకరకాల సరదాలు కరకరలాడే పక్కడీలు. అటల్లే సరదా మాటల్లో సరదా ప్రతిపూట సరదాల సంపద నింపుతుంది మన జీవితాన్ని తీయతీయని రుచులతో. సరదాగా సన్నీహితతో కాలక్షేపం అదొక పెద్ద నిక్షేపం. పిల్లలతో పిల్లలమై కల్లాకపటాలు మరిచి కేరింతలతో ఆడుతుంటే చెప్పలేని ఆనందం బహుధా స్వరణీయం. బడిలో రాదా పోరాలో రాజుకునే కోపాల్తో అంతలోనే రాజీలతో ఆ తర్వాత అదే సరదాగా

-డా.సి.వసుంధర

జాబి జాబిగా!

సరస సంభాషణలు రసాలూరు ఫలాలు దాపరికం లేక మనసులో మాటలు కొంటే కోణిగి చేస్తులు జాబి జాబిగా అల్లరి నొప్పించక ఒప్పించే నవ్వు తెప్పించే మాటలు, చేతలు మానసిక ఒత్తిడికి ముందు

స్నేహానికి విందు. కొంటే కిట్టపు అల్లరి చేతలు గోపిక ల మత్తుకోళ్ళు నారదుని తో తంటాలు సత్సభామ అలకలు తెనాలి రామలింగడి చమత్కారాలతో చిత్తయిన సఖికులు. జాబి జాబిగా మాటలు దొడ్లన్నాట పటప రిటార్డ్ ఇస్తూ కోటిబావంటూ మరదలు అటపట్టిస్తూ బాల్యంలో అమ్మాయిల బెంచే వెనకాల కూచున్న అల్లరిమూక ఇడలు ముడి పెడితే మాస్టారు చెవి కీ ఇస్తే కప్పలా గంతులేస్తూ పిల్లిమెగ్గులకురాళ్ళు అమ్మ చూడకుండా చింతపండు ఉప్పు బెల్లం తో లాలిపాస్ రుచులు ఇసుకతో పిచ్చుకగూళ్ళు నియ్యాలవారిని విడిపిస్తూ హాస్యంగా “ముక్తిలియ్యం వండి వడ్డించే వడివెగారి పదాణం ఊడిపోయే” పాటలు మాయం. క్లాసులో పిల్లల సరదా కబుర్లు వారి రాతలతో నవ్వుకునే అధ్యాపకులతో బడి పూటోట విశ్వనాథ, జామనాల సరదా విసుర్లు సాహిత్యంలో అమరం. సరదాగా సిగరెట్ మధ్యం నేడు తీయ ఉసురు చెరువులో ఈత కన్నవారి కడుపు కోత అతి లేకుండ మితంగా సరదాలు “దడిగాడు వాన సిరా” రాసినదెవరూ? టీచర్ ప్రశ్నకు అది చదివినవారే టీచర్” అంటే పద్దు కోపం! చిల్లరపై నేనవి సీలవులపై రాయమంటే వ్యాసం, పన్నాయి పుంఖానుపుంఖాలుగా జవాబులు భావాలు-అనుభవాలు.

-ఎ.రాజుశ్రీ

అందం.. అసందం!

బోరు బావురుమంటూ నోరుతెరిచి చికాకు చిత్తితో కోపం తాపం కొండెక్కి కూర్చుంటుంది జీవితమంటే బోర్ కొడుతుంది గోల పెడుతుంది మనసు మరో మార్పు కావాలని మరిపించి మురిపించే సరదా రెక్కలు కట్టుకుని స్వేచ్ఛగా ఎగరాలని. పెదవుల నవ్వులు పూయించే సరదా అందరినీ కలుపుతుంది స్నేహంతో స్వప్నంగా చిలిపిగా అల్లరి చేస్తుంది మనసు పలికే మాటలతో.. హాస్యం లాస్యం లేని జీవితం సరదా మరిచిన సంసారం నిస్సారం ఎండిపోతుంది ఎడారిలా గుండె చెరువై పోతుంది నీరు లేని మోట బావిలా..

- పి.పద్మావతి

సంతోషమే సగం బలం!

సరదా ఓ పరదా లేని సందడి! సందడిగా ఉంటే అదో సంతోషం! సంతోషమే సగం బలం కదా! నేనైతే నవ్వుతూ ఉంటానుగా! నవ్వి నావ చేసు పందగా? సరదా ఓ కిక్కిచ్చే టానిక్! సరదాగా లేనోట్టి సంతకి తోలు! సరదాగా చెప్పి కబుర్లు సరదాగా పాడే పాటలు సరదాగా ఆడే అటలు తెస్తాయి సీలో ఉల్లాసం! సరదాకి సిగరెట్ తాగినా సరదాగా సిగ్గులు దిగినా సరదాకి ఈత కొట్టినా సరదాకి తగవులు పెట్టినా సరదాగా ఊరికే తిట్టినా సరదాగా ఊరికే తిట్టినా రాదా పోరా అని కసిరినా మీ ఉల్లాసాలకు భంగం కదా! ప్రాణాలకు ముప్పుస్తుందిగా! నన్నంటుకోకు నామాల కోతి... కేరింతలతో ఆడుతుంటే చెప్పలేని ఆనందం బహుధా స్వరణీయం. బడిలో రాదా పోరాలో రాజుకునే కోపాల్తో అంతలోనే రాజీలతో ఆ తర్వాత అదే సరదాగా

-డా.సి.వసుంధర

బలం-లాభం

సరదాలు లేని బతుకు చక్కెర లేని కాఫీ.. రకరకాల సరదాలు కరకరలాడే పక్కడీలు. అటల్లే సరదా మాటల్లో సరదా ప్రతిపూట సరదాల సంపద నింపుతుంది మన జీవితాన్ని తీయతీయని రుచులతో. సరదాగా సన్నీహితతో కాలక్షేపం అదొక పెద్ద నిక్షేపం. పిల్లలతో పిల్లలమై కల్లాకపటాలు మరిచి కేరింతలతో ఆడుతుంటే చెప్పలేని ఆనందం బహుధా స్వరణీయం. బడిలో రాదా పోరాలో రాజుకునే కోపాల్తో అంతలోనే రాజీలతో ఆ తర్వాత అదే సరదాగా

-డా.సి.వసుంధర

జాబి జాబిగా!

సరస సంభాషణలు రసాలూరు ఫలాలు దాపరికం లేక మనసులో మాటలు కొంటే కోణిగి చేస్తులు జాబి జాబిగా అల్లరి నొప్పించక ఒప్పించే నవ్వు తెప్పించే మాటలు, చేతలు మానసిక ఒత్తిడికి ముందు

స్నేహానికి విందు. కొంటే కిట్టపు అల్లరి చేతలు గోపిక ల మత్తుకోళ్ళు నారదుని తో తంటాలు సత్సభామ అలకలు తెనాలి రామలింగడి చమత్కారాలతో చిత్తయిన సఖికులు. జాబి జాబిగా మాటలు దొడ్లన్నాట పటప రిటార్డ్ ఇస్తూ కోటిబావంటూ మరదలు అటపట్టిస్తూ బాల్యంలో అమ్మాయిల బెంచే వెనకాల కూచున్న అల్లరిమూక ఇడలు ముడి పెడితే మాస్టారు చెవి కీ ఇస్తే కప్పలా గంతులేస్తూ పిల్లిమెగ్గులకురాళ్ళు అమ్మ చూడకుండా చింతపండు ఉప్పు బెల్లం తో లాలిపాస్ రుచులు ఇసుకతో పిచ్చుకగూళ్ళు నియ్యాలవారిని విడిపిస్తూ హాస్యంగా “ముక్తిలియ్యం వండి వడ్డించే వడివెగారి పదాణం ఊడిపోయే” పాటలు మాయం. క్లాసులో పిల్లల సరదా కబుర్లు వారి రాతలతో నవ్వుకునే అధ్యాపకులతో బడి పూటోట విశ్వనాథ, జామనాల సరదా విసుర్లు సాహిత్యంలో అమరం. సరదాగా సిగరెట్ మధ్యం నేడు తీయ ఉసురు చెరువులో ఈత కన్నవారి కడుపు కోత అతి లేకుండ మితంగా సరదాలు “దడిగాడు వాన సిరా” రాసినదెవరూ? టీచర్ ప్రశ్నకు అది చదివినవారే టీచర్” అంటే పద్దు కోపం! చిల్లరపై నేనవి సీలవులపై రాయమంటే వ్యాసం, పన్నాయి పుంఖానుపుంఖాలుగా జవాబులు భావాలు-అనుభవాలు.

-ఎ.రాజుశ్రీ

అందం.. అసందం!

బోరు బావురుమంటూ నోరుతెరిచి చికాకు చిత్తితో కోపం తాపం కొండెక్కి కూర్చుంటుంది జీవితమంటే బోర్ కొడుతుంది గోల పెడుతుంది మనసు మరో మార్పు కావాలని మరిపించి మురిపించే సరదా రెక్కలు కట్టుకుని స్వేచ్ఛగా ఎగరాలని. పెదవుల నవ్వులు పూయించే సరదా అందరినీ కలుపుతుంది స్నేహంతో స్వప్నంగా చిలిపిగా అల్లరి చేస్తుంది మనసు పలికే మాటలతో.. హాస్యం లాస్యం లేని జీవితం సరదా మరిచిన సంసారం నిస్సారం ఎండిపోతుంది ఎడారిలా గుండె చెరువై పోతుంది నీరు లేని మోట బావిలా..

- పి.పద్మావతి

సంతోషమే సగం బలం!

సరదా ఓ పరదా లేని సందడి! సందడిగా ఉంటే అదో సంతోషం! సంతోషమే సగం బలం కదా! నేనైతే నవ్వుతూ ఉంటానుగా! నవ్వి నావ చేసు పందగా? సరదా ఓ కిక్కిచ్చే టానిక్! సరదాగా లేనోట్టి సంతకి తోలు! సరదాగా చెప్పి కబుర్లు సరదాగా పాడే పాటలు సరదాగా ఆడే అటలు తెస్తాయి సీలో ఉల్లాసం! సరదాకి సిగరెట్ తాగినా సరదాగా సిగ్గులు దిగినా సరదాకి ఈత కొట్టినా సరదాకి తగవులు పెట్టినా సరదాగా ఊరికే తిట్టినా సరదాగా ఊరికే తిట్టినా రాదా పోరా అని కసిరినా మీ ఉల్లాసాలకు భంగం కదా! ప్రాణాలకు ముప్పుస్తుందిగా! నన్నంటుకోకు నామాల కోతి... కేరింతలతో ఆడుతుంటే చెప్పలేని ఆనందం బహుధా స్వరణీయం. బడిలో రాదా పోరాలో రాజుకునే కోపాల్తో అంతలోనే రాజీలతో ఆ తర్వాత అదే సరదాగా

-డా.సి.వసుంధర

బలం-లాభం

సరదాలు లేని బతుకు చక్కెర లేని కాఫీ.. రకరకాల సరదాలు కరకరలాడే పక్కడీలు. అటల్లే సరదా మాటల్లో సరదా ప్రతిపూట సరదాల సంపద నింపుతుంది మన జీవితాన్ని తీయతీయని రుచులతో. సరదాగా సన్నీహితతో కాలక్షేపం అదొక పెద్ద నిక్షేపం. పిల్లలతో పిల్లలమై కల్లాకపటాలు మరిచి కేరింతలతో ఆడుతుంటే చెప్పలేని ఆనందం బహుధా స్వరణీయం. బడిలో రాదా పోరాలో రాజుకునే కోపాల్తో అంతలోనే రాజీలతో ఆ తర్వాత అదే సరదాగా

-డా.సి.వసుంధర

జాబి జాబిగా!

సరస సంభాషణలు రసాలూరు ఫలాలు దాపరికం లేక మనసులో మాటలు కొంటే కోణిగి చేస్తులు జాబి జాబిగా అల్లరి నొప్పించక ఒప్పించే నవ్వు తెప్పించే మాటలు, చేతలు మానసిక ఒత్తిడికి ముందు

స్నేహానికి విందు. కొంటే కిట్టపు అల్లరి చేతలు గోపిక ల మత్తుకోళ్ళు నారదుని తో తంటాలు సత్సభామ అలకలు తెనాలి రామలింగడి చమత్కారాలతో చిత్తయిన సఖికులు. జాబి జాబిగా మాటలు దొడ్లన్నాట పటప రిటార్డ్ ఇస్తూ కోటిబావంటూ మరదలు అటపట్టిస్తూ బాల్యంలో అమ్మాయిల బెంచే వెనకాల కూచున్న అల్లరిమూక ఇడలు ముడి పెడితే మాస్టారు చెవి కీ ఇస్తే కప్పలా గంతులేస్తూ పిల్లిమెగ్గులకురాళ్ళు అమ్మ చూడకుండా చింతపండు ఉప్పు బెల్లం తో లాలిపాస్ రుచులు ఇసుకతో పిచ్చుకగూళ్ళు నియ్యాలవారిని విడిపిస్తూ హాస్యంగా “ముక్తిలియ్యం వండి వడ్డించే వడివెగారి పదాణం ఊడిపోయే” పాటలు మాయం. క్లాసులో పిల్లల సరదా కబుర్లు వారి రాతలతో నవ్వుకునే అధ్యాపకులతో బడి పూటోట విశ్వనాథ, జామనాల సరదా విసుర్లు సాహిత్యంలో అమరం. సరదాగా సిగరెట్ మధ్యం నేడు తీయ ఉసురు చెరువులో ఈత కన్నవారి కడుపు కోత అతి లేకుండ మితంగా సరదాలు “దడిగాడు వాన సిరా” రాసినదెవరూ? టీచర్ ప్రశ్నకు అది చదివినవారే టీచర్” అంటే పద్దు కోపం! చిల్లరపై నేనవి సీలవులపై రాయమంటే వ్యాసం, పన్నాయి పుంఖానుపుంఖాలుగా జవాబులు భావాలు-అనుభవాలు.

-ఎ.రాజుశ్రీ

అందం.. అసందం!

బోరు బావురుమంటూ నోరుతెరిచి చికాకు చిత్తితో కోపం తాపం కొండెక్కి కూర్చుంటుంది జీవితమంటే బోర్ కొడుతుంది గోల పెడుతుంది మనసు మరో మార్పు కావాలని మరిపించి మురిపించే సరదా రెక్కలు కట్టుకుని స్వేచ్ఛగా ఎగరాలని. పెదవుల నవ్వులు పూయించే సరదా అందరినీ కలుపుతుంది స్నేహంతో స్వప్నంగా చిలిపిగా అల్లరి చేస్తుంది మనసు పలికే మాటలతో.. హాస్యం లాస్యం లేని జీవితం సరదా మరిచిన సంసారం నిస్సారం ఎండిపోతుంది ఎడారిలా గుండె చెరువై పోతుంది నీరు లేని మోట బావిలా..

- పి.పద్మావతి

సంతోషమే సగం బలం!

సరదా ఓ పరదా లేని సందడి! సందడిగా ఉంటే అదో సంతోషం! సంతోషమే సగం బలం కదా! నేనైతే నవ్వుతూ ఉంటానుగా! నవ్వి నావ చేసు పందగా? సరదా

